

Nieuwsbrief nr. 12 december 2023 t/m 10 november 2024.

Van de Voorzitter

Sterfdag Generaal Maczek

Herdenking Kapelsche Veer 04-02-1024

Overlijden de heer J.J.A. van Gils

Algemene Ledenvergadering

Adrian en Krystyna Stopa benoemd tot Ereburgers

Overlijden Pawel Nagorny

Expositie met werken van Christo Stefanoff

De Maczek tulpen bloeien weer op het Ereveld in Breda

Herdenking 4 mei 2024 Ereveld Oosterhout

Herdenking Alphen 17-05-2024

Indië Herdenking 15-08-2024

Herdenkingen Normandië 24 en 25-08-2024

Herdenking St. Niklaas 08-09-2024

Herdenking Axel 19-09-2024

Herdenking Driel 21-09-2024

Overlijden van Kapitein Jan Brzeski 24-09-2024

Herdenking Baarle-Nassau 06-10-2024

Walk of Fame opening 12 oktober 2024.

Edward Teodor Mocny overleden 19 oktober 2024

Herdenking Dorst 20 oktober 2024

Buste Generaal Stanisław Maczek 25 oktober 2024

Herdenking Oosterhout 25 oktober 2024

Avondje NAC 26 oktober 2024

Herdenking Breda 27 oktober 2024

Herdenking Den Hout 2 november 2024

Van de voorzitter

Beste leden.

Na de zeer goed bezochte herdenkingen van de 80-jarige bevrijding, hier alweer de laatste nieuwsbrief van het jaar 2024.

Het was voor onze vereniging een druk jaar met veel bezochte herdenkingen en veel extra werkzaamheden om onze eigen herdenkingen van de 80-jarige bevrijding goed te kunnen organiseren.

Veel leesplezier met deze nieuwsbrief en wij wensen u alvast fijne kerstdagen en een goed en gezond 2025.

Stas Szamrowicz

Voorzitter 1^e Poolse Pantserdivisie

Herdenking sterfdag Generaal Maczek.

10-12-2023. Vandaag hebben we herdacht dat morgen 29 jaar geleden Generaal Stanislaw Maczek is overleden. Eerst was er een mis in de Maria Kerk. Samen met Stichting Serce-Polski, Poolse Parochie, Poolse School, de Vaandelwacht, de scouts en gasten uit Polen en België was er een korte ceremonie bij het graf van generaal Maczek. Priester Jozef Okonek heeft het graf gezegend en gebeden. Er werden bloemen gelegd namens de Ambassade van de Republiek Polen in Den Haag en diverse verenigingen. Op het einde werd het Poolse volkslied gezongen.

4 februari 2024 Herdenking Kapelsche Veer.

Het was een volle dag met herdenkingen en activiteiten rondom de slag bij Kapelsche Veer.

De dag begon met een mis van de Poolse parochie in de Mariakerk te Breda. Het was redelijk druk, mede door de aanwezigheid van de Poolse Podhale brigade, de attache van de Poolse regering en afgevaardigden van de Poolse ambassade .Dit alles rondom de herdenking van de slag bij Kapelsche Veer. De afgevaardigden van de Poolse Podhale brigade herdachten hierbij ook de oprichting van hun brigade, 84 jaar geleden op 4 februari 1940.

Na de mis was er een informatief samenzijn en een korte herdenking op de Joodse begraafplaats in Den Hout. Hier ligt de Poolse soldaat Czertok Leon begraven, die op 31 december 1944 bij Kapelsche Veer sneuvelde. Er werden kaarsen aangestoken bij zijn graf, anekdotes verteld, toelichting gegeven en een moment van stilte gehouden.

Rond 13.30 uur begon de herdenking bij het oorlogsmonument bij Kapelsche Veer en de opkomst was behoorlijk groot. Het is erg mooi om te zien dat de interesse en opkomst de afgelopen jaren toeneemt bij deze herdenking.

Er werd onder andere gesproken door de consul van de Poolse ambassade en de wethouder van gemeente Waalwijk. Er was een kort gebed, bloemlegging en een moment van stilte.

Bestuursleden Hans Figiel en Jan Verschure legden namens de Vereniging 1e Poolse Pantserdivisie Nederland bloemen bij het monument.

De strijd bij Kapelsche Veer duurde van december 1944 tot 31 januari 1945. Daarbij sneuvelen 45 Polen waarvan 5 vermist en raakten er 138 gewond.

In totaal vielen er bij de slag om Kapelsche Veer 1200 gewonden, gesneuvelden en vermisten aan alle zijden (Poolse, Canadese, Britse, Noorse en Duitse zijde)

Overlijden de heer J.J.A. van Gils

Op 16 maart 2024 is de heer J.J.A. van Gils, lid van de 1^e Poolse Pantser Divisie, onverwachts overleden. De Vereniging lag hem zeer nauw aan het hart. De begrafenis was op 23 maart jl. in het Begijnhof. Onze bestuursleden Stas Szamrowicz en Wadec Salewicz waren aanwezig bij het afscheid in het Begijnhof.

Verdrietig geven wij u kennis van het overlijden van mijn lieve vader,
schoonvader, onze grootvader, broer en oom.

Hij was betrokken, origineel, liefdevol, markant, eigenzinnig, humorvol en
charmant. Wij zullen hem en zijn verhalen enorm missen.

Josephus Johannes Alphonsus van Gils
Joop

weduwnaar van

Zulma Magdalena Maria van Gils - Koch

☆ Made en Drimmelen, 16 maart 1927 † Breda, 13 maart 2024

Oud-burgemeester van de gemeenten Maasdriel en Didam

Ridder in de Orde van Oranje-Nassau, Ridder der Orde van Sint-Silvester,
Ridder in de Kroonorde van België, Officier der Orde van Verdiensten van Polen,
Officier in de Ere-orde van de Palm van Suriname,
reserve-kapitein Koninklijke Luchtmacht

Leiden: Maddy van Gils en Gilles Landheer
Roos, David, Charlotte

Perth (Australië): Ton van Gils

Neven en nichten
Van Gils, Lips en Koch

Correspondentieadres: Thorbeckestraat 4, 2313 HE Leiden

De Heilige Mis vindt plaats op zaterdag 23 maart 2024 om 12.00 uur in de
St. Catharinakerk (Begijnhof), Catharinastraat 45 te Breda.

Aansluitend vindt de begrafenis plaats op begraafplaats Zuylen,
Haagweg 332 te Breda.

Na afloop ontvangen we u graag in het Koetshuis van Landgoed Anneville,
Annevillelaan 101, 4858 RA Ulvenhout.

Algemene Ledenvergadering.

Op zondag 24 maart jl. was onze Algemene Ledenvergadering.

De Algemene Ledenvergadering werd dit jaar gehouden in het Maczek Memorial Breda, Ettensebaan 17A in Breda.

Adrian en Krystyna Stopa benoemd tot Ereburgers.

Afgelopen zaterdag, op 23 maart 2024, zijn wij beide benoemd tot Ereburgers van onze Gemeente Gniewino.

Eerst stelde aan ons voor de voormalig Pools consul in Brussel, België – Jerzy Drózdź. Later was hij ambassadeur in de Europese Uni voor ontwikkeling en bedrijvigheid voor Polen. Voor zijn inzet werd hij in 2013 ook tot de ereburger van de gemeente Gniewino genoemd.

De uitreiking van de schenkingsakte aan ons gebeurde door onze burgemeester – Zbigniew Walczak en de voorzitter van de Gemeenteraad – Judyta Smulewicz.

Als dank gaven we onze burgemeester een schilderij van een huzaar geschilderd door Adrian en een fles Schotse whisky, waar de divisie werd gevormd. De burgemeester was zeer verrast en blij.

Wij konden meneer Jurek Drózdź al van vroeger. Onder andere, in 2002 waren wij samen op een bijeenkomst in de Poolse Ambassade in Brussel ter herdenking van het 60 jaar ontstaan van de 1^e Poolse Pantserdivisie door order van generaal Władysław Sikorski onder aanvoering van generaal Stanisław Maczek.

Wij hebben de gemeente Gniewino al in onze bulletin “In het spoor van de divisie” aan lezers op de cover ongeveer 10 jaar lang voorgesteld. Deze gemeente heeft deze covers aan onze Vereniging gesponsord.

Akte van toekenning aan ons als de ereburger van de gemeente Gniewino is een uitdrukking van erkenning voor vele jaren van sociale activiteit ten behoeve van de Poolse staat en de lokale gemeenschap bij het vormgeven van patriottische attitudes en integratie met landen van de Europese Unie, evenals bij het onvermoeibaar verkondigen van de waarheid over de geschiedenis van de Poolse natie.

Adrian en Krystyna Stopa

Overlijden Pawel Nagorny.

Op 29 maart 2024 is Pawel Nagorny overleden. Pawel was lid van de 1^e Poolse Pantserdivisie Nederland.

*Mijn sterke man,
mijn rots, mijn trots,
mijn alles kan.
Mijn sterke man,
geweld, gekweld,
geworden tot
mijn 'niets meer kan'
gebroken door het lot.*

Wij hebben je mogen begeleiden in je laatste levensdagen. Het was fijn om dit samen voor je te mogen doen. Vandaag is mijn lieve man, onze zorgzame vader en trotse opa overleden

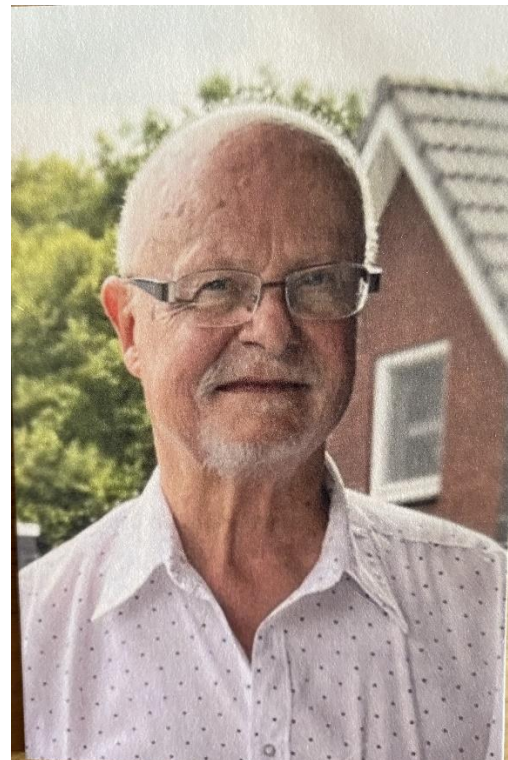
Pawel Nagorny
echtgenoot van
Tonnie Nagorny-van Kempen

☆ Breda, 3 april 1947 † Turnhout, 29 maart 2024

Tonnie Nagorny-van Kempen
Jaimy en Petra
Nikolai

Correspondentieadres:
Langstraat 13-C
2328 Meerle, België

U kunt persoonlijk afscheid nemen van Pawel op vrijdag 5 april van 18.30 tot 19.00 uur in het uitvaartcentrum van coöperatie DELA, Tuinzigtlaan 41 te Breda.
Het gezamenlijk afscheid vindt plaats op zaterdag 6 april om 09.30 uur in aula De Baronie, Tuinzigtlaan 11 te Breda.
Aansluitend bent u van harte welkom in de koffiekamer.

Expositie met werken van Christo Stefanoff, 'hofschilder' van generaal Maczek

BREDA - Christo Stefanoff (1898-1966) had een turbulent leven. De kunstschilder werd omringd door filmsterren en regeringsleiders, overleefde drie concentratiekampen, kwam via generaal Maczek naar Breda en probeerde een kunstenaarskolonie te stichten in Canada. Een kleine greep uit zijn werk is nu te zien in Maczek Memorial Breda. Portretten van gruwelen en heldendaden.

Met een indringende blik kijkt Stefanoff je recht aan. Hoofd kaal geschoren, een gestreepte jas over de uitgedunde schouders. Het zelfportret is in 1945 getekend met houtskool, kort na zijn bevrijding uit concentratiekamp Bergen-Belsen.

Oud-Bredanaar Frans Wauters vond de tekening in een verlaten en verstoofd museum in Canada, na nadat hij zich jarenlang had verdiept in het leven van Stefanoff. Aanleiding voor zijn fascinatie is een portret dat Stefanoff van zijn moeder heeft gemaakt. Wie is die schilder en hoe komt zijn moeder op het doek?

Flamboyante levensstijl

De speurtocht van Wauters leidt al snel naar Bulgarije, waar Stefanoff in 1898 is geboren. Al op de lagere school wordt zijn tekentalent ontdekt. Tegen de zin van zijn ouders, gaat hij studeren op de kunstacademie in Sofia. Wat volgt is een glansrijke carrière met tal van exposities. De liefde brengt hem naar Polen. Stefanoff trouwt, krijgt de Poolse nationaliteit en wordt vader. Hij laat zich omringen door filmsterren en regeringsleiders, maakt portretten van onder meer Greta Garbo en Mussolini, tot de Duitse en Russische invallen een einde maken aan de flamboyante levensstijl.

Ik kan op de expositie niet alles laten zien. Veel van zijn tekeningen zijn te heftig. Stefanoff is actief in het Poolse verzet als hij in 1944 wordt opgepakt. Hij werkt als dwangarbeider in drie concentratiekampen. Na de bevrijding in april 1945 wordt Stefanoff met zijn vrouw herenigd. Zijn dan 5-jarige zoontje is verdwenen en wordt nooit meer gevonden.

Hofschilder generaal Maczek

Datzelfde jaar komt Stefanoff in contact met generaal Maczek, die hem als 'hofschilder' van de Eerste Poolse Pantserdivisie in dienst neemt. Deze divisie brengt hem in Breda, waar Stefanoff een tijdje blijft hangen. Hij verblijft onder meer in het

huis van Wauters' opa en maakt enkele portretten in ruil voor diens gastvrijheid. Deels in opdracht van Maczek, schildert hij gruwelen en heldendaden uit de oorlog. Het werk uit deze periode, is de basis van de expositie.

Een deel van de expositie heeft Wauters gevonden in Canada, waar Stefanoff een kunstenaarskolonie wilde stichten. In de bergen bij Quebec bouwde hij een atelier, een woning en een museum. „Verder is hij door zijn plotselinge overlijden niet gekomen”, aldus Wauters. Het museum staat er nog. Het is verpauperd en sinds 1966 niet meer open gegaan. Wauters heeft de verstofte collectie twee keer bezocht. „Het hangt er vol met schilderijen die nooit verkocht zijn, waarschijnlijk omdat veel beelden te gruwelijk zijn.”

Wauters heeft voor de expositie, in overeenstemming met de erfgenaam, meegenomen wat hij kon dragen, waaronder de houtschooltekeningen over het leven in de concentratiekampen. „Ik kan op de expositie niet alles laten zien, omdat hier ook kinderen komen. Veel van zijn tekeningen zijn te heftig.”

Christo Stefanoff, te zien vanaf 6 april tot en met 30 november. Maczek Memorial Breda, geopend woensdag van 13.00 - 17.00 uur. Zaterdag en zondag van 11.00 tot 17.00 uur.

Links het schilderij Wapenbroeders dat aan de toenmalige koningin Wilhelmina is geschonken. Maczek Memorial Breda heeft het schilderij in bruikleen gekregen van de koninklijke familie.

Frans Wauters bij het portret dat Christo Stefanoff van zijn moeder maakte. Op het tweede schilderij is zijn opa te zien.

09-04-2024 De Maczek tulpen bloeien weer op het Ereveld in Breda.

4 mei 2024 Dodenherdenking Oosterhout.

Even voor aanvang kwam de regen nog met bakken naar beneden, maar bij aanvang de herdenking op het Pools Militair Ereveld aan de Leijzenakkers in Oosterhout, werd het gelukkig droog.

Ondanks het slechte weer was de opkomst goed te noemen. Mede door de aanwezigheid van de vele leerlingen van openbare basisschool De Rubenshof. Na de toespraak van burgemeester van Oosterhout, de heer M. Buijs, las één van de leerlingen een zelfgeschreven gedicht voor. Daarna werden er op ieder graf bloemen gelegd door de leerlingen, gevolgd door de officiële bloemlegging en een moment van stilte. De herdenking werd muzikaal omlijst door de Koninklijke Muziekvereniging Oosterhout.

Deze korte herdenking op het Pools Militair Ereveld werd georganiseerd door de Vereniging 1e Poolse Pantserdivisie Nederland.

Daarna was de algemene dodenherdenking in het stadspark van Oosterhout. Na verschillende toespraken en muziekstukken werden er bloemen gelegd en was er een moment van stilte. Ook hier was de opkomst, ondanks het slechte weer, goed. Bestuurslid Jan Verschure legde hier de bloemen namens de Vereniging 1e Poolse Pantserdivisie Nederland.

Herdenkingsbijeenkomst Pools Militair Ereveld

Op 4 mei was de jaarlijkse herdenkingsbijeenkomst op het Pools Militair Ereveld. Hieronder een verslag door leerlingen uit groep 7 en een dankwoord van het bestuur.

De kinderen van de groepen 7 & 8 kwamen bij elkaar op het Pools militair ereveld in Oosterhout. De kinderen hebben bloemen voor de graven van de Poolse militairen gelegd, die streden voor de Oosterhoutse vrijheid. Reza van Huizen, van groep 7B las een mooi gedicht voor. De burgemeester, Mark Buijs, vertelde ook nog wat over de geschiedenis van de herdenking. De kinderen, ouders en ouderen hielden hierna 2 minuten stilte voor de oorlogsdoden.

Groetjes Sven en Stijn, groep 7B.

We bedanken Albert Heijn Arkendonk voor het sponsoren van de prachtige witte en rode rozen!

Namens de vereniging 1e Poolse Pantser Divisie Nederland wil ik jullie, leerkrachten, ouders en leerlingen van de Rubenshof, bedanken voor jullie bijdrage tijdens de ceremonie afgelopen zaterdag op het Pools militair ereveld. Zeker ook Reza, die toch maar even in haar eentje haar gedicht voor kwam dragen. Fijn ook om te zien dat de opkomst, ondanks het weer nog zo goed was. Hopelijk mogen wij in oktober weer op jullie medewerking rekenen.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur van de vereniging 1e Poolse Pantser Divisie Nederland,

Jan Verschure

Herdenking Alphen 17-05-2024

De herdenking in Alphen was op vrijdag 17 mei 2024. Aanvang 19.15 uur.

Kort programma: Herdenkingsdienst, bloemlegging op ereveld, afsluiting op Binkplein.

Daarna is er samenkomst in De Heuvel. Cees Nowak en Stas Szamrowicz waren hierbij namens onze vereniging aanwezig.

15 augustus 2024 Indië Herdenking.

Ongeveer 400 belangstellenden waren op donderdag 15 augustus 2024 aanwezig bij de jaarlijkse herdenking georganiseerd door Egala Zorg en Stichting Arjati in de tuin van Woonzorgcentrum Raffy. Onder hen bewoners, verschillende generaties van de Indische en Molukse gemeenschap, Indië-veteranen en andere geïnteresseerden met affiniteit met het voormalig Nederlands-Indië.

Dewi van Hoek, voorzitter van de Stichting Arjati, heette hen van harte welkom. Zij opende de herdenking die het thema '*Licht in de duisternis*' draagt.

"Op 15 augustus staan we stil bij het einde van de Tweede Wereldoorlog voor het Koninkrijk der Nederlanden en herdenken we alle slachtoffers van de oorlog tegen Japan en de Japanse bezetting van Nederlands-Indië.

Vandaag staan we stil bij allen die ons ontvallen zijn en zij die voor onze vrijheid hebben gestreden".

Burgemeester **Paul Depla** is zeer betrokken bij de herdenking. Hij zei onder meer: "We voelen ons verbonden met alle getroffen. Daarom dragen we ook vandaag weer de prachtige Melati, de Indische jasmijn. Een bloem die symbool staat voor respect, betrokkenheid en medeleven. Het symbool dat ons samenbrengt.

Ook Breda brengt het samen. Daarom herdenken we niet alleen, maar houden we ook de herinnering levend, koesteren we de tradities, leggen we nadruk op dat wat ons verbindt en laten we onze cultuurverschillen ons verrijken. Dat zorgt voor begrip. En begrip kan bruggen bouwen. Tussen mensen, naar het verleden, heden en vooral naar de toekomst toe."

Danyella van Geffen-van Eck is voorzitter van de [Stichting Thuis](#), die als overkoepelend doel heeft: *Het bevorderen van het leven door middel van acceptatie, lotgenoten contact (erkenning & herkenning), motiveren en begeleiden*. Haar man en haar schoonvader zijn beiden veteraan.

De toespraken werden afgewisseld met muziek. Een van de liederen heet "Song of a prisoner of war" en is geschreven door een man die in het kamp heeft gezeten. Helaas is de naam van de man niet bekend.

Marion van Zoom, bestuurder van Egala Zorg, nam de heer Donk, bewoner van Raffy, als voorbeeld voor een van de vele verhalen, die te maken hebben met de gebeurtenissen in Nederlands-Indië. Zij riep op om het licht, met elkaar, vooral blijvend te laten schijnen.

Hierna kondigde Dewi van Hoek een minuut stilte aan "ter nagedachtenis aan alle burgers en militairen, mannen, vrouwen en kinderen die in en buiten de kampen gestorven zijn ten gevolge van de Japanse bezetting van Nederlands-Indië, de

bersiap periode en de nasleep daarvan. Zij rusten op begraafplaatsen en erevelden in het verre Oosten of hebben een graf gevonden in een van de wereldzeeën”.

De minuut stilte werd voorafgegaan door het ‘Signaal Taptoe’ en afgesloten met het ‘Signaal Reveille’. Onder het zingen van het Wilhelmus werd de vlag in top gehesen.

Door Ad Figiel werden er namens onze vereniging bloemen gelegd.

Herdenkingen Normandië 24 en 25-08-2024

Op 24 en 25 augustus 2024 hebben wij herdacht dat onze vaders 80 jaar geleden zijn geland in Normandië.

Op de Mont-Ormel en de legendarische heuvel 262 vond de hoofd ceremonie plaats. Namens onze vereniging heeft Stas Szamrowicz daar bloemen gelegd.

Op de Poolse Militaire Begraafplaats Gainville-Langannerie werd na de Heilige Mis bloemen gelegd door Wadec Salewicz.

Namens het Maczek Memorial Breda werden door Bolek Krzeszewski en Willem Krzeszewski bloemen gelegd.

08-09-2024 Herdenking St. Niklaas Albert Bugaj heeft bloemen gelegd namens de 1^e Poolse Pantserdivisie.

Herdenking Axel 19-09-2024

Op 19 september j.l. hebben Frans Olejek en Stas Szamrowicz de goed bezochte 80ste herdenking van de bevrijding van Axel bijgewoond. De 1^e Poolse Pantserdivisie speelde een belangrijke rol in de bevrijding van Zeeuws-Vlaanderen. De Poolse militairen hebben zelf als eerbetoon aan hun gesneuvelde kameraden een monument geplaatst op de plaats waar zwaar gevochten is, namelijk de Hulsterseweg. Dit monument wordt het Pools kruis genoemd en bij dit monument wordt elk jaar de jaarlijkse herdenking van de bevrijding van Axel gehouden. In zijn speech gaf de burgemeester van Terneuzen, waar Axel onder valt, dan ook aan dat de verovering van Axel voor de geallieerden van groot belang was omdat door deze verovering de geallieerden een doorgang kregen naar Terneuzen. Er is in 1944 vier 4 dagen zwaar gevochten en door het aanleggen van een baileybrug kon de 1^e Poolse Pantserdivisie de Duitse linies doorbreken. De baileybrug werd de Gdyniabrug genoemd omdat veel soldaten uit Gdynia kwamen. Na de oorlog werd op dezelfde plaats van een boerderij het Gdynia museum geopend.

Er was ook een speech van de ambassadeur van Polen Margareta Kassangana. Dit jaar waren er i.v.m. de 80 jarige bevrijding ook veel schoolkinderen van 4 basisscholen uit Axel bij de herdenking aanwezig. Met oude militaire voertuigen werden de scholieren van hun school naar het monument gereden. Op school hadden de scholieren zelfs het Poolse volkslied geleerd en zongen dat ook mee tijdens het spelen van het volkslied van Polen.

Na de herdenkingsceremonie bij het Pools kruis was er een samenkomst in het Gdynia museum, waar ook de mogelijkheid bestond een kijkje te nemen in dit bijzondere museum.

Na de samenkomst was er een herdenking op het Pools ereveld. Dit ereveld ligt op de begraafplaats aan de Burchtlaan in Axel en op dit ereveld liggen 22 Poolse soldaten begraven. Na een speech van de ambassadeur van Polen en een gedicht vond de bloemlegging bij het monument plaats. Tot slot werden de namen van de 22 gesneuvelden opgelezen en werd bij elk graf een bloem geplaatst en de aanwezige foto van de gesneuvelde militair omgedraaid.

Stas Szamrowicz

21 september 2024 herdenking Driel.

Op zaterdag 21 september 2024 werd in Driel voor de 80^e keer de bijdrage herdacht van de 1ste Poolse onafhankelijke parachutistenbrigade onder leiding van generaal Stanislaw Sosabowski aan Operatie Market Garden.

Tijdens de herdenking waren 5 oud-strijders aanwezig, waaronder de heren E. Niedzielsi en J. Breski (beide soldaten van generaal Maczek). Helaas is Jan Breski drie dagen na de herdenking overleden.

Ministerpresident Schoof was ook bij deze herdenking. Ook de ministerpresident van Polen, meneer Tusk, zou aanwezig zijn. Hij had zich afgemeld wegens de overstromingen in Polen.

Toespraken waren er van burgemeester van Overbetuwe mevrouw Hoytink-Roubos, meneer Schoof en meneer Parell die de toespraak van meneer Tusk voorlas.

Muzikale ondersteuning kwam van de Poolse zanggroep 'Promyki Krakowa', allen uitgedost in originele Poolse folkloristische kostuums.

Naast de toespraken was er ook een gedicht. De Poolse inzending bij de Airborne International Youth Conference werd voorgedragen door de schrijfster Antonia Gebka.

De kranslegging door een grote hoeveelheid hoogwaardigheidsbekleders en organisaties een lange periode, werd

dit jaar iets ingekort door de kransen en bloemstukken van de organisaties niet door vertegenwoordigers van die organisaties te laten leggen maar door voetballers/voetbalsters van de plaatselijke voetbalvereniging, Het toeval wil dat hun shirt ook de kleuren rood/wit. Zo konden meerdere bloemstukken tegelijkertijd gelegd worden.

Na de twee minuten stilte en de volksliederen, werd de herdenking besloten door 'Boze cos Polske'.

De 'nazit' was nu niet in het zalencentrum maar op een veld achter het dorp. Men had rekening gehouden met een grote opkomst en op het veld waren twee grote tenten opgezet waar men kon zitten en onder het genot van een drankje met kennissen herinneringen kon ophalen. Ook waren aan de rand van het veld een paar oude - en nieuwe militaire voertuigen opgesteld; die eenieder kon bewonderen. In een besloten ruimte is meneer Niedzielski bevorderd tot kapitein.

** foto's van driel-polen.nl en ton timmer

Overlijden van Kapitein Jan Brzeski 24-09-2024

Op 24 september 2024 is Jan Brzeski op 101 jarige leeftijd overleden.

Hij was de laatste overlevende Poolse veteraan van het 24ste Regiment Lansiers dat Ieper, Tielt, Gent en Merksplas in september 1944 heeft bevrijd.

Op 17-09-2024 was hij aanwezig bij de ontvangst van Oudstrijders in het Maczek Memorial.

Op zaterdag 21-09-2024 was hij nog aanwezig bij de 80ste herdenking van Operatie Market Garden in Driel.

Eer en glorie aan deze held. We zullen hem niet vergeten.

Herdenking Baarle-Nassau 06-10-2024

Herdenking Bevrijding Baarle. Ons bestuurslid Wadec Salewicz was vandaag aanwezig bij deze herdenking. Na de herdenkingsdienst in de kerk van Baarle-Hertog vond de herdenking plaats bij 3 monumenten o.a. het Pools Monument waar door Wadec Salewicz bloemen werd gelegd namens onze vereniging.

Walk of Fame opening 12 oktober 2024.

Walk of Fame - Een ode aan de soldaten van de 1e Poolse Pantserdivisie

80 vlaggen met 80 Poolse bevrijders ter ere van 80 jaar vrijheid. De Walk of Fame is een vlaggenparade die loopt vanaf de Generaal Maczekstraat tot aan het Kloosterplein.

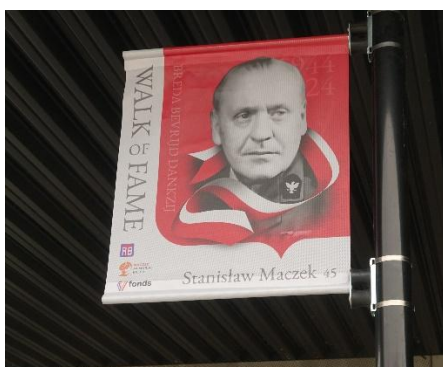
Van Bevrijder tot Bredanaar

Op 29 oktober 2024 is het precies 80 jaar geleden dat Breda bevrijd is door de soldaten van de 1ste Poolse Pantserdivisie onder leiding van generaal Maczek.

Na de oorlog konden veel van deze bevrijders niet meer terug naar huis, naar Polen, door de veranderde geopolitieke situatie. Ongeveer 350 Poolse soldaten kozen ervoor om hun bestaan op te bouwen in en rond Breda. Dat is niet toevallig, want de Poolse divisie is in de winter van 1944/45 vijf maanden hier ingekwartierd geweest. Daar zijn vele vriendschappen uit voortgekomen, en meer.

Van 12 oktober tot eind november zijn 80 van onze bevrijders nu terug in het straatbeeld; ieder met een eigen verhaal. Deze verhalen kun je op 3 manieren ontsluiten:

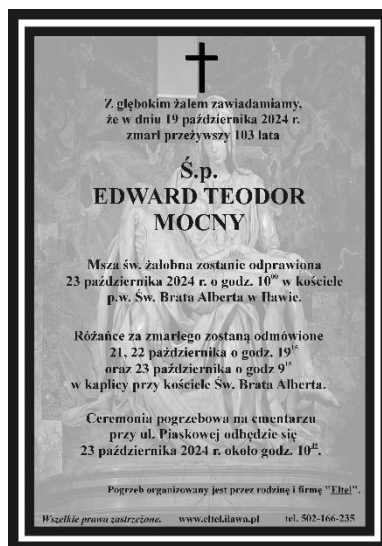
Met een gids, via de App About this Building en via de website van het Maczek Memorial.

19 oktober 2024 Edward Teodor Mocny overleden.

Op 19-10-2024 is Edward Teodor Mocny op 103-jarige leeftijd overleden.

Edward Mocny diende onder generaal Maczek in het 9e schutters bataljon "bevrijders van Vlaanderen".

Herdenking Dorst 20 oktober 2024.

20 oktober 2024. Vandaag werd gevierd dat Dorst 80 jaar geleden werd bevrijd door de Polen. Er was een mis in de Marcoenkerk. Na de dienst in processie naar de Vredeskapel. Er reden oude legervoertuigen mee. Bij de kapel werd een krans gelegd en was er een korte plechtigheid waarbij het Poolse volkslied en het Wilhelmus werd gezongen.

Buste Generaal Stanisław Maczek 25 oktober 2024.

Vrijdagmiddag 25 oktober 2024 is bij het Maczek Memorail in Breda de buste van Generaal Stanisław Maczek onthuld.

Dit werd georganiseerd door de Stichting Generaal Maczek Memorial.

Aanwezig waren burgemeester Depla van de gemeente Breda, Ambassadeur mevrouw Margareta Kassangana en mevrouw Karolina Maczek-Stillen.

Deze hebben een toespraak gehouden en de buste onthuld.

Aanwezig was ook de 101-jarige Oud-strijder Eugeniusz Niedzielski uit Engeland, de Generale staf uit Polen en enkele genodigden.

Het Poolse en Nederlands volkslied werd gespeeld door de militaire kapel.

Bij de nazit in het Maczek Memorial Breda werd een toast uitgebracht.

Herdenking Oosterhout 25 oktober 2024.

Het is 80 jaar geleden dat Oosterhout werd bevrijd door de Desert Rats en de 1^e Poolse Pantserdivisie onder de leiding van generaal Maczek.

Op zaterdag 26 oktober herdachten wij op het Pools Militaire Ereveld deze bevrijding.

De weergoden waren ons bijzonder goed gezind wat al heel belangrijk was.

Vanwege het jubileumjaar waren er meer binnenlandse en buitenlandse gasten naar Oosterhout gekomen.

Heel bijzonder was de aanwezigheid van 101-jarige oud-strijder van de 1^e Poolse Pantserdivisie Eugenius Niedzielski uit Engeland en de kleindochter van generaal Maczek Karolina Maczek Skillen.

De waarnemend burgemeester van Oosterhout de heer Frans Backhuijs en minister Lech Parell hielden een toespraak.

Een heel mooi en emotioneel moment tijdens de herdenking is het dodenappel waar de namen van de dertig soldaten opgenoemd werden en de leerlingen van de openbare basisschool Rubenshof een bloem bij het graf legde en de foto omdraaide van de soldaat die hier begraven ligt.

Na de bloemlegging lazen Maud, Roos en Fabienne een gedicht voor.

Met het eresalvo door de erewacht van de 11e Lubuska Pantser Divisie en het spelen van de Last Post gevolgd door de beide volksliederen kwam er een einde aan deze zeer drukbezochte ceremonie

Mede door de inbreng van de Koninklijke Muziek Vereniging Oosterhout, het Pools Militair orkest uit Zagan en solist Roel Noga kunnen we terugkijken op een mooie herdenking.

Wadec Salewicz

Herdenking bij het Pools Militair Ereveld in Oosterhout

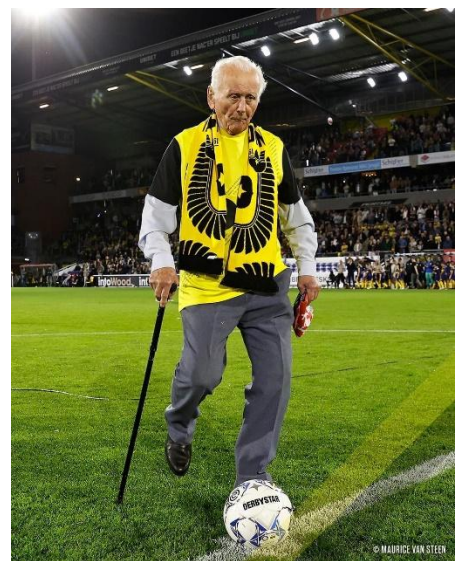
Gedicht van : Fabiënne Roos Maud van de Openbare School Rubenshof

Hier staan we samen, hand in hand,
In het mooie gras, in ons eigen land.
We denken aan dappere helden, zo sterk,
Die vochten voor vrijheid, dat was hun werk.
Ze vochten met moed, met kracht en met hart,
Voor een wereld vol liefde, dat was hun start.
We luisteren stil, naar de verhalen die gaan,
Over vriendschap en hoop, die nooit zullen vergaan.
Hun namen liggen hier, zo stil en klein,
Ze maakten het mogelijk dat wij vrij konden zijn.
Met vlaggen die wapperen, zo rustig en blij,
Herinneren we hen, de dapperen, zij.
Met rozen in onze hand, met kleur en vormen,
Denken we aan die verschrikkelijke tijd, toen ze Nederland binnen
stormden
Hun daden blijven leven, hun verhaal nooit klaar,
We zingen en lachen, ze zijn altijd daar.
De bloemen die bloeien, in kleuren zo zacht,
vertellen van leven, van hoop die ons bracht.
Hier rusten de zielen, zo jong en zo vrij,
Hun toekomst in rook, maar hun geest blijft dichtbij.
De vlaggen die wapperen, hoog in de lucht,
Brengen ons samen, met eer en met zucht.
Hun namen in stenen, zo trots en zo waar,
herinneren we ons telkens aan dat wat ooit was, daar.

26 oktober 2024 Avondje NAC.

Precies om 19 minuut 44 stonden duizenden NAC supporters op om met de bevrijdingsvlag in hun handen eer te bewijzen aan onze Poolse bevrijders.

De wedstrijd NAC-RKC, die speciaal in het teken stond van het 80e bevrijdingsjaar, was een aaneenschakeling van bijzondere momenten en bijbehorende emoties. En dat NAC Breda de wedstrijd met 4-1 won was natuurlijk geweldig! Het was een avond om nooit te vergeten. De aftrap werd gedaan door de 101-jarige oud-strijder de heer Niedzielski.

Op zondag 27 oktober 2024 was er voorafgaand aan de herdenking op het Pools Militair Ereveld aan de Ettensebaan, de jaarlijkse herdenking op de Vogelenzanglaan bij het Pools Militair Ereveld aldaar.

Het was een mooie en druk bezochte herdenking waar onder andere burgemeester Depla, mevrouw Karolina Maczek-Skillen en veteraan Niedzielski bij aanwezig waren.

Namens vereniging 1e Poolse Pantserdivisie Nederland werden er bloemen gelegd door Ad Figiel en Jan Verschure.

Herdenking Breda 27 oktober 2024.

Dit jaar was het weer voor de 80^e keer dat we de bevrijding hebben herdacht.

Een speciale gast was dit jaar de 101-jarige Oud-strijder van de 1^e Poolse Pantserdivisie Eugeniusz Niedzielski uit Engeland.

Verder waren o.a. aanwezig burgemeester Depla, Minister Veldkamp en Minister Radoslaw Sikorski. Beiden minister van Buitenlandse zaken. Ook de kleindochter van generaal Maczek, Karolina Maczek-Skillen was aanwezig. De ambassadeur van Polen, zijne excellentie Margareta Kassangana was er namens de Poolse Ambassade. Er was ook een delegatie uit Wrocław de stad waar Breda een stedenband mee heeft

De ceremonie begon met het aansteken van het eeuwig vuur door de commandant van de 11^e Lubuska gepantserde cavaleriedivisie, divisie-generaal Piotr Fajkowski en onze voorzitter Stas Szamrowicz.

Daarna volgden de toespraken van de burgemeester van de Gemeente Breda, de heer Depla, de Minister van Buitenlandse Zaken van Nederland, Minister Veldkamp en de Minister van Buitenlandse Zaken van Polen, Radoslaw Sikorski.

Daarna volgde het zegenen van de graven. Tijdens het zegenen van de graven speelde het Pools orkest het lied: Czarna Madonna. Na het zegenen volgde het doden-appel, gevolgd door een eresalvo door de erewacht, als een speciaal eerbetoon aan de gesneuvelde Poolse militairen.

Leerlingen van de Poolse School genoemd naar Generaal Maczek in Noord-Brabant legden daarna naast de al reeds geplaatste foto van de gesneuvelde Poolse militair, bij elk graf een bloemetje.

Het aantal bloemleggers was dit jaar gigantisch
Tussendoor was er een gedicht van Mikołaj Rusalek.

De muziek was van het militair orkest uit Żagań en muziekvereniging Fidelis.
Het koor Gaudium uit Wrocław heeft ook nog gezongen.

Er werden ook bloemen gelegd bij het graf van generaal Maczek.
De Last Post werd geblazen door Wilco Colin en daarna was er 1 minuut stilte.
Daarna volgden de volksliederen.

Met de afmars van de vaandelwacht en erewacht, de vaandels en het militair orkest was de ceremonie afgelopen.

Het was weer een prachtige herdenking met geweldig weer en een geweldige opkomst.

De samenkomst in de Viandenlaan werd gelukkig deze keer druk bezocht.

2 november 2024 Herdenking Den Hout

Op zaterdag 2 november was er een route met historische militaire voertuigen door Oosterhout en Den Hout.

De eerste stop was bij het Protestantse kerkhof aan de Nieuwe Bouwlingstraat waar stil gestaan werd bij de graven van de Engelse vliegeniers die hier hun laatste rustplaats gevonden hebben.

Waarnemend burgemeester Frans Backhuijs hield hier een korte toespraak.

Bij het monument bij de Ter Aalster brug werd stil gestaan bij de hevige strijd van de 1e Poolse Pantser Divisie tegen de Duitsers.

Na een korte toespraak door de heer Cees Joosen werden er bloemen gelegd namens de 1e Poolse Pantserdivisie door Wadec Salewicz, evenals door vertegenwoordigers van het oranje comité van den Hout.

Tijdens deze bloemleging werd de muziek verzorgd door muziekvereniging Amicitia Den Hout.

Na de Last Post die geblazen werd door de heer Leo van Mook en de beide volksliederen ging de route verder naar Den Hout.

Wadec Salewicz

**Wij zijn per 1 januari 2025 op zoek naar een penningmeester en een secretaris.
Belangstellenden kunnen contact opnemen met onze voorzitter Stas
Szamrowicz e-mail: stasine@ziggo.nl telefoon: 06-31967599**

Vereniging 1e Poolse Pantserdivisie Nederland

Secretariaat :A. Figiel, Hondsdonk 25, 4824 CE Breda

Telefoon: 0646251177

E-mail: afigiel@casema.nl

info@vereniging-1epoolsepantserdivisie-nederland.nl

www.facebook.com/1e-Poolse-Pantserdivisie-Nederland

Het doel van de vereniging is:

*Het behouden van de herinnering aan de eerste Poolse Pantserdivisie en het organiseren van herdenkingen voor de gevallen Poolse militairen tijdens de bevrijding van Nederland.

*Bewaken en verbreiden van de herinnering van de eerste Poolse Pantserdivisie door onder anderen publiciteit.

*Het vertegenwoordigen van de eerste Poolse Pantserdivisie bij betrekkingen en festiviteiten naar buiten.

*Steun te verlenen aan het Maczek Memorial Breda bij de bewaking van historische voorwerpen en archieven.

*Het zorgdragen van het Poolse vaandel.

Nog meer doelstellingen van onze vereniging kunt u vinden op onze website.

Secretariaat Biezenstraat 5 4824ZJ Breda

Bezoek ons web www.vereniging-1epoolsepantserdivisie-nederland.nl

• Lid worden : 0646251177

Bezoek ook onze Facebook pagina

Kopij Nieuwsbrief naar Maikel Salewicz: maikelsalewicz@gmail.com of

Ria Salewicz : riasalewicz@gmail.com

Voor Uwe en Onze Vrijheid